

L'Hospital Municipal d'Infecciosos

Sala d'homes de l'Hospital del Mar. Aquesta és una de les imatges més antigues de la història de l'hospital. AFB / Frederic Ballell

Nou recinte hospitalari de la Barceloneta, 1932. AFB / Josep Domínguez

Efectes dels bombardeigs franquistes sobre el barri de la Barceloneta durant l'any 1937. ANC / Comissariat de Propaganda

Durant els primers vint-i-cinc anys d'història de l'Hospital del Mar, entre 1914 i 1939, la denominació oficial de l'Hospital del Mar fou la d'Hospital Municipal d'Infecciosos.

La seva creació havia estat una de les mesures de l'Ajuntament de Barcelona no solament per combatre una terrible epidèmia de tifus, sinó també per evitar-ne de noves en el futur.

La senzillesa de les primeres instal·lacions i les conseqüències de nous i encara més mortífers brots epidèmics va fer evident, ben aviat, que la capital catalana necessitava un nou recinte hospitalari per lluitar contra les malalties infeccioses.

L'Exposició Internacional de 1929 va fer possible aquest nou hospital que, dramàticament, seria bombardejat i en part destruït durant la Guerra Civil.

El mateix arquitecte que l'havia dissenyat l'havia de reconstruir només deu anys més tard.

1914
1939

El governador civil de Barcelona, acompanyat pel tinent de Sanitat de l'Ajuntament, el Dr. Lorenzo García-Tornel, de visita a l'Hospital del Mar, 1946. AFB / Pérez de Rozas

Alexander Fleming retratat al nou laboratori de l'Hospital del Mar el 1948. AFB / Pérez de Rozas

Vista de l'enderrocament de les barraques del Somorrostro, l'any 1966, davant l'immediatesa d'una visita del dictador Francisco Franco. PSMAR

L'Hospital de Nostra Senyora del Mar

L'any 1939 les noves autoritats franquistes rebatejaren l'antic Hospital Municipal d'Infecciosos amb el nom de "Nuestra Señora del Mar". No fou l'únic canvi que experimentà la institució: tots els seus treballadors van ser depurats políticament per la seva actuació durant la Guerra Civil.

Tot i les dificultats de la postguerra, l'hospital va aconseguir ser capdavanter en millores com ara la creació del primer pavelló d'investigacions mèdiques —gràcies a l'impuls dels seus facultatius i dels polítics locals encarregats de la sanitat municipal—, l'estrena del primer pulmó d'acer i la creació de la primera Unitat de Cures Intenses.

Durant el franquisme l'hospital va haver de fer front a noves epidèmies, com ara la del tifus exantemàtic de 1942, la crisi de la pòlio durant les dècades de 1950 i 1960 i també l'últim brot massiu de còlera, en dates tan tardanes com l'any 1971.

1939
1975

Reunió a la Casa de la Ciutat sobre la xarxa sanitària de Barcelona amb representants del moviment veïnal, gener de 1979. AFB / Autor desconegut

El personal de l'Hospital del Mar amb la mascota olímpica, Cobi, durant la celebració de l'esdeveniment internacional. PSMAR

PSMAR / Marta Jordi

L'Hospital del Mar

Després de la mort del dictador, el novembre de 1975, Barcelona i tot l'Estat obrien un nou capítol de la seva història, marcat encara en aquells anys per les incerteses pel futur polític. Tot i les dificultats, la transició cap a la democràcia semblava irreversible i l'Hospital del Mar, com no podia ser d'una altra manera, participà activament d'aquell ambient transformador.

Restaurat l'Ajuntament democràtic, pocs anys més tard la designació de Barcelona com a seu dels Jocs Olímpics de 1992 marcaria un abans i un després en la història de l'hospital, que experimentaria les obres de millora més importants des dels temps de l'Exposició Internacional de 1929.

Durant les últimes dues dècades l'hospital s'ha consolidat com un dels pols més dinàmics de coneixement assistencial, docent i de recerca de la capital catalana, integrat dins de l'actual estructura organitzativa del Parc de Salut Mar.

1975
2015

Aquests primers cent anys de l'Hospital del Mar són un mirall de Barcelona i la seva història

Al llarg dels seus cent anys d'història, l'Hospital del Mar ha tingut tres vides. Va néixer com a Hospital Municipal d'Infecciosos l'any 1914 i així va romandre fins que el 1939, amb la implantació de la dictadura franquista, l'equipament fou rebatejat com a Hospital de Nostra Senyora del Mar. Amb el pas dels anys l'hospital s'anà configurant com una ambiciosa institució sanitària, fins a convertir-se en l'equipament assistencial, docent i de recerca que és actualment. No va ser fins al restabliment de la democràcia que es va oficialitzar el nom pel qual era conegut popularment: Hospital del Mar.

La relació entre l'Hospital del Mar i Barcelona, i molt en especial amb el barri de la Barceloneta, és indissoluble. L'Hospital ha viscut en primera persona la convulsa història de la ciutat en l'últim segle i s'ha beneficiat de manera extraordinària de grans esdeveniments, com ara l'Exposició Internacional de 1929 i els Jocs Olímpics de 1992, però també ha estat víctima d'episodis terribles, com els bombardeigs de la Guerra Civil.

Avui, la completa oferta de serveis assistencials i d'activitat terciària d'alt nivell de l'Hospital del Mar s'acompanya amb una històrica i renovada vocació de serveis propers a les persones, especialment a la població dels districtes marítics de Barcelona (Ciutat Vella i Sant Martí).

Museu d'Història de Catalunya
Plaça de Pau Vila, 3 (Palau de Mar)
08003 Barcelona
www.mhcat.cat

Horari
De dimarts a dissabte, de 10 a 19 h
Dimecres, de 10 a 20 h
Diumenges i festius, de 10 a 14,30 h
Dilluns no festius, tancat

Entrada gratuïta

Hospital del Mar 100 anys amb el batec de Barcelona

Exposició al Museu d'Història de Catalunya
del 15 de maig al 15 de juliol de 2015

www.parcdesalutmar.cat/centenari/